

Педагогам ПНЗ «ЦДДЮ Вознесенівського району»

Памятка

Рекомендації для керівників гуртків,
у складі яких є вихованці дошкільного віку,
на період дії воєнного стану в Україні

Шановні колеги!

Рекомендації щодо освітньої діяльності з дошкільниками ПНЗ «ЦДДЮ Вознесенівського району» складені на період дії правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» включають:

«Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану»

Введення в Україні воєнного стану позначається на всіх сферах людського життя. Чимало закладів освіти не працюють, деякі — приймають тимчасово переміщених осіб, організують освітній процес дистанційно, консультують батьків тощо. Є заклади, які працюють у звичному режимі. Сьогодні внесло корективи в освітянське життя та незмінним лишилося те, що усі ми маємо працювати заради наших дітей. Робота кожного наразі надзвичайно важлива.

- У стані війни діти дошкільного віку належать до найвразливішої категорії населення.
 - Перебуваючи в небезпеці, в тривалому стресовому стані, дитина позбавлена нормальних умов для розвитку та освіти.
 - Через відчуття тривоги, напруги, страху, невизначеності ускладнюється процес повноцінної соціалізації дитини.
 - Діти, які вимушені бути переміщеними із зони активних бойових дій, стикаються з проблемою соціальної адаптації, перебуваючи в нових соціальних умовах.
 - Актальним є психологічний супровід учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану:
 - психологічна, методична підтримка педагогічних працівників;
 - підтримка дітей та батьків у складних ситуаціях;
 - організація освітнього процесу з дітьми дошкільного віку;
 - налагодження зв'язків і підтримка педагогічного партнерства нашого закладу
 - ✓ з батьками вихованців,
 - ✓ представниками територіальних громад;
 - надання різних видів психолого-педагогічної підтримки дітям, батькам;
 - здійснення психолого-педагогічного супроводу дітей, зокрема й з особливими освітніми потребами.
- Ψ В умовах військових дій найбільшої актуальності набувають системи комунікації з дітьми, їхніми батьками, сім'ями, педагогами, що дає змогу встановити швидкий обмін інформацією, мобільність зворотного зв'язку.
- Ψ У процесі організації комунікації учасників освітнього процесу в телефонному режимі, через листування електронною поштою тощо.
- Ψ Оскільки форма освітньої роботи з дошкільниками нашого закладу залежить від безпекової ситуації у кожному регіоні, комунікація з учасниками освітнього процесу має здійснюватися з урахуванням локації дітей (вдома, у бомбосховищі, в умовах

зовнішньої міграції, в умовах внутрішньої міграції, в закладі з батьками, вихователями, опікунами, волонтерами тощо).

Ψ Орієнтуватися на виконання різних завдань, як-от:

- забезпечення необхідною інформацією сімей, які евакуйовані з небезпечних територій і можуть долучитися до освітнього процесу за місцем тимчасового проживання,
- надання інформації щодо використання приватних освітніх платформ із безкоштовним доступом до освітніх послуг з метою залучення дітей до освітнього процесу,
- сприяння і організація індивідуальних консультацій із фахівцями:
 - ✓ практичними психологами,
 - ✓ психотерапевтами,
 - ✓ медичними працівниками, юристами та ін.

Задля забезпечення ефективності комунікації усіма, хто задіяний в освітньому процесі, рекомендовано обрати оптимальні для здійснення кожного конкретного завдання канали комунікації:

- відеоконференція,
- форум,
- чат,
- блог,
- електронна пошта,
- анкетування,
- соціальні мережі,
- сайти
- створення груп із батьками, психологами в соціальних мережах Viber, Telegram, WhatsApp, тощо для отримання інформаційно-освітніх та психолого-педагогічних послуг;

Шановні керівники гуртків для вихованців дошкільного віку, зараз особлива увага надається батькам.

Ваша професійність їм зараз дуже потрібна. До питань у реалізації освітніх завдань під час війни батьки потребують вашої грамотної підтримки у розв'язанні питань стосовно пережитих психотравмуючих подій. Тому доцільно залучати батьків до конструктивної взаємодії. Надані рекомендації вам в допомогу.

Рекомендації для батьків вихованців

1. Співпрацювати з педагогічними працівниками ПНЗ ЦДДЮ «Вознесенівського району щодо організації освітнього процесу дітей в дистанційному форматі в умовах війни.

2. Відстежувати негативні наслідки пережитих психотравмуючих подій. Вони можуть проявлятися не одразу, тому дорослі – керівники гуртків та батьки, мають постійно стежити за психоемоційним станом дітей –

- ✓ їхнім самопочуттям, виявляти хвилювання, тривоги;
- ✓ звертати увагу на збудливість, тривожність, агресивність, заглиблення в себе;
- ✓ уважно стежити за здоров'ям дітей, зокрема сном, апетитом, настроєм, частотністю вередування, наріканнями на головний біль тощо, адже такі показники загального стану здоров'я дітей переважно є об'єктивними показниками втоми, перевантаження, хвилювання, страхів та проявами наслідків психотравми.

3. Пам'ятати про щоденне спілкування та спільне проведення вільного часу з дитиною, як запоруку її успішного подальшого майбутнього - для дітей надзвичайно важливо відчувати повну емоційну присутність батьків.

4. Допомогати дитині, якщо в неї щось не виходить, підтримувати її, бути терплячими - пам'ятати, що в співпраці педагога і батьків знаходяться відповіді на питання виховання, розвитку дитини і надання необхідної професійної допомоги.
5. Дотримуватися режиму дня, звичних ритуалів, що допоможе дитині встановити зв'язок не лише з минулим, а взагалі з життям та безпекою.
6. Сприяти формуванню у дітей навичок безпечної поведінки.

Нормативно-правова база в

умовах воєнного стану в Україні

1. Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».
2. Лист МОН № 1/3370-22 від 06.03.2022 «Про оплату праці працівників закладів освіти під час призупинення навчання».
3. Лист МОН № 1/3454-22 від 15.03.2022 «Про перенесення атестації педагогічних працівників у 2022 році».
4. Лист МОН №1/3475-22 від 17.03.2022 «Про зарахування до закладів дошкільної освіти дітей із числа внутрішньо переміщених осіб»
5. Лист МОН №1/3593-22 від 22.03.2022 «Про здійснення публічних закупівель та обслуговування в органах Казначейства в умовах воєнного стану».
6. Лист МОН №1/3556-22 від 19.03.2022 «Закладам освіти, установам, які вимушені змінити місце розташування у зв'язку з проведенням в місцях їх розташування бойових дій або тимчасовою окупацією території України,

необхідно перейти на обслуговування до органів казначейства за новою адресою розташування».

7. Лист МОН № 1/3737-22 від 29.03. 2022 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

8. Лист МОН №1/9-766 від 12.12.2019 «Щодо комунікації з дітьми дошкільного віку з родин учасників ООС/АТО, внутрішньо переміщених осіб та організації взаємодії з їхніми батьками» Матеріали для педагогів та батьків щодо психолого-педагогічного супроводу дітей дошкільного віку

Важливі посилання

1. Як заспокоїти дітей під час війни

<https://mon.gov.ua/ua/news/monzapuskaye-informacijnu-kampaniyu-pro-te-yak-zaspokoyiti-ditej-pid-chas-vijni>.

2. Як подбати про дитину, якщо ви знаходитесь з нею в укритті

<https://www.youtube.com/watch?v=VpJXr3UXCvo>.

3. Як говорити з дитиною, якщо батько чи мати захищає країну

[HTTPS://MON.GOV.UA/UA/PSIHOLOGICHNA-TURBOTA-VID-SVITLANI-ROJZ/YAKSHOBATKO-CHI-MATI-ZAHISHAYE-KRAYINU](https://mon.gov.ua/ua/psihologichna-turbota-vid-svitlani-rojz/yakshobatko-chi-mati-zahishaye-krayinu).

4. Правила підтримки, якщо родина евакуюється з дитиною

<https://www.youtube.com/watch?v=8ml9RPFun7s>.

5. Фізична безпека дітей під час війни. Сайт «Освітній омбудсмен України»

<https://eo.gov.ua/fizychna-bezpeka-ditey-pid-chas-viyny-pravylapovedinky-v-evakuatsii-na-okupovanykh-terytoriiakh-i-v-zoni-boyovykhdiy/2022/03/19/>.

6. Як підтримати дитину, якщо ви опинились у зоні активних бойових дій

<https://www.unicef.org/ukraine/stories/safety-backpacks-and-ways-to-reducestress>.

7. Поради, як підтримати дитину в дорозі від ЮНІСЕФ

<https://www.unicef.org/ukraine/stories/how-to-support-a-child-on-the-road>.

8. Рекомендації для населення під час воєнного стану
<https://phc.org.ua/news/rekomendacii-dlya-naselennya-pid-chas-voennogo-stanu>.
9. Як поводитися на блокпостах з перекладом на жестову мову
<https://www.youtube.com/watch?v=-YPGsjyiqQI>.
10. Ресурси позитивного батьківства від ЮНІСЕФ «П'ять мов у спілкуванні з дитиною» <https://www.unicef.org/ukraine/documents/five-lovelanguages-in-communication-with-child>.
11. Підтримка батьків та дітей під час війни
<https://www.unicef.org/ukraine/parents-children-support-during-military-actions>.
12. Психологічна допомога для дітей Психологічна турбота від Світлани Ройз - YouTube.
13. Як надавати першу психологічну допомогу
<https://moz.gov.ua/article/news/rekomendacii-z-psihologichnoi-dopomogi>.
14. Як підтримати дітей у часи невизначеності та стресу. Поради від ЮНІСЕФ
<https://www.unicef.org/ukraine/stories/7-tips-for-parents>.
15. Як допомагати дітям у замкненому просторі
<http://www.barabooka.com.ua/yak-dopomagati-dityam-u-zamknenomu-prostori/>
16. Методичні рекомендації щодо надання першої психологічної допомоги сім'ям з дітьми, дітям, які перебувають/перебували у зоні збройного конфлікту <https://dszn-zoda.gov.ua/node/495>.
17. Для тих, хто приймає емігрантів і переселенців, для допомоги в адаптації
https://www.youtube.com/watch?v=UXnS_T5JD5s&list=PLFVSJgZgf7h8rXg9TTyevxZkdfxAQXodS&index=8.

18. «Розкажи мені». Безкоштовна інтернет-платформа для психологічних консультацій.<https://tellme.com.ua/>
19. Як говорити про війну та повітряну тривогу з дітьми: поради чернівецької психологині.<https://shpalta.media/2022/03/02/yak-govoriti-provijnu-ta-povitryanu-trivogu-z-ditmi-poradi-cherniveckoi-psixologini/>
20. Як швидко заснути, коли ви тривожні і вам важко розслабитися
[https://phc.org.ua/news/yak-shvidko-zasnuti-koli-vi-trivozhni-i-vam-vazhkorozslabitisya](https://phc.org.ua/news/yak-shvidko-zasnuti-koli-vi-trivozhni-i-vam-vazhko-rozslabitisya).
21. Як перевірити правдивість джерела інформації
<https://www.pedrada.com.ua/article/3025-yak-perevriti-pravdivst-djerela-nformats>.
22. Перелік матеріалів для дошкілля «Сучасне дошкілля під крилами захисту». [HTTPS://MON.GOV.UA/UA/OSVITA/DOSHKILNA-OSVITA/SUCHASNEDOSHKILLYA-PID-KRILAMI-ZAHISTU/PEDAGOGAM-ZAKLADIV-DOSHKILNOYI-OSVITI](https://MON.GOV.UA/UA/OSVITA/DOSHKILNA-OSVITA/SUCHASNEDOSHKILLYA-PID-KRILAMI-ZAHISTU/PEDAGOGAM-ZAKLADIV-DOSHKILNOYI-OSVITI).
23. Платформа розвитку дошкільнят “НУМО” Навички для дошкільнят.<https://numo.mon.gov.ua/>.
24. Онлайн-садок НУМО – спільний проєкт ЮНІСЕФ та Міністерства освіти і науки України. Розвивальні відеозаняття для дітей 3-6 років
https://www.youtube.com/playlist?list=PLJ231j4oXT7GY_u4kkhrKlpVJLyS2WLg.
25. Онлайн-медіаресурс, присвячений освіті та вихованню дітей в Україні
<https://osvitoria.media/>. Перелік сайтів, матеріали яких будуть корисними для вихователів, батьків, дітей і для інших учасників освітнього процесу
26. Вебінар «Як підвищити ефективність дистанційної роботи».
<https://www.youtube.com/watch?v=MbFvVyacZOE>.
27. Моя країна – Україна: хрестоматія для дошкільнят з національнопатріотичного виховання / автори і укладачі – Н. Гавриш, О.

Косенчук. – Харків: Ранок, 2022. – 96 с. 28. Збірка абеток, казок, приказок, цікавинок, дитячих ігор тощо <http://abetka.ukrlife.org/>

29. Серія з 10 онлайн зустрічей, які розроблені командою The LEGO Foundation. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/suchasne-doshkillyapid-krilami-zahistu/pedagogam-zakladiv-doshkilnoyi-osviti/lego-igrovi-onlajnvzayemodiyi-dlya-doshkilnyat>.

30. Онлайн платформа для розвитку дітей (інтерактивні вправи, цікаві завдання) https://learning.ua/#google_vignette.

31. Платформа «Розвиток дитини». Практичні завдання для всебічного розвитку дітей <https://childdevelop.com.ua/>.

32. Радіо хвиля авторських казок українською мовою для дітей. <https://kazky.suspilne.media/list.php>.

33. Мультитики, книги, казки, що допоможуть відволікти дітей під час перебування в укритті <https://dytyna.blog/mulytyky-knygy-kazky-shhodopomozhut-vidvolikty-ditej-pid-chas-perebuvannya-v-ukrytti/>.

34. Безкоштовні розмальовки на тему «Правила гігієни» <https://mamabook.com.ua/bezkoshtovni-rozmalyovku-gigiena-10/>.

35. Мультфільм «Небезпечні знахідки». https://www.youtube.com/watch?v=gx7XHXAL2_g.

36. Аудіоказки для малят https://oll.tv/uk/kids_audio-tales.

37. «Війна очима дітей», конкурс дитячих малюнків. <https://vseosvita.ua/no-war>.

38. Мультфільм «Про мінну безпеку: Лісовий скарб» ЮНІСЕФ <https://www.youtube.com/watch?v=V5JZWI8TrEY>.

39. Поради від захисника України: МОН розробило інформаційний комікс для дітей у воєнний стан <https://mon.gov.ua/ua/news/poradi-vidzahisnika-ukrayini-mon-rozrobilo-informacijnij-komiks-dlya-ditej-u-voyennij-stand>.

40. Аудіоказки українською <https://audiokazky.in.ua/>.

41. Ігри для зняття стресу у дітей <https://dytyna.blog/igry-dlya-znyattystresu-u-ditej/>.

42. «Дерево казок» — читати та слухати казки (аудіо) різних народів. <https://derevo-kazok.org/audio-ales/>.

43. Журнал для дошкільнят і молодших школярів «Джміль» (цікаві бесіди, вірші, приказки, оповідки, нетрадиційні техніки образотворчості, досліді в домашніх умовах, комікси, електронні додатки тощо) <https://jmil.com.ua/2022-2>.

44. Кращі казки з усього світу для читання дітям дорослими, добірка аудіо казок. <http://kazkar.info/>.

45. Казки для дітей українською мовою. https://onlyart.org.ua/children/kazky/?fbclid=IwAR2yXzQTyfuUTtCw7nnTTQYVAj2g4T42oRwfebi8NactHTqRDh-8_tc1KK8. 46. Український дитячий портал: авторські вірші, лічилки, веселі історії, анекдоти, загадки, прислів'я <https://sonyashnik.com/>. 47. Національна освітня інтернет-платформа <https://vseosvita.ua/>.

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

ДЯКУЄМО кожному з вас, що робите максимум задля ПЕРЕМОГИ: приймаєте внутрішньоперемішених осіб, займаєтеся волонтерством, допомагаєте тим, хто цього найбільше потребує, працюєте в тилу.

ПЕРЕМОГА вже БЛИЗЬКО. БЕРЕЖІТЬ СЕБЕ.

ВСЕ Є І БУДЕ УКРАЇНА!

